

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 265/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Erikou Beňovou, advokátkou, Škultétyho 2, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 9C/18/2012 z 20. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením okresného súdu sp. zn. 9C/18/2012 z 20. januára 2026. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 9C/18/2012-1989 z 10. novembra 2025 vydaným vyšším súdnym úradníkom uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 25 834,76 eur (výrok I) a náhradu trov odvolacieho konania sp. zn. 2Co/58/2025 vo výške 714,39 eur (výrok II).

3. Sťažovateľ podal proti uzneseniu sťažnosť, v zmysle ktorej považoval dané rozhodnutie za nezákonné a vzhľadom na prebiehajúce dovolacie konanie aj predčasné. Namietal aj výšku trov s poukazom na skutočnosť, že právny zástupca žalovaného má so žalovaným uzatvorenú dohodu o hodinovej odmene, pričom bolo preukázané, že táto odmena bola vyplatená zástupcom strany sporu. Sťažovateľ preto považuje za nezákonné priznanie trov konania na základe § 18 ods. 1

vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), t. j. na základe tarifnej odmeny advokáta. Sťažovateľ taktiež spochybnil účelnosť jednotlivých úkonov právnej služby. O sťažnosti rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

4. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv arbitrárnosťou a nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia. Sťažovateľ naďalej spochybňuje účelnosť jednotlivých úkonov právnej služby, za ktoré bola priznaná odmena, a je toho názoru, že procesný postup súdu výrazne navýšil počet jednotlivých úkonov, ktoré boli vo veci vykonané. Sťažovateľ aj v konaní o sťažnosti vzniesol námietku neúčelnosti jednotlivých úkonov právnej služby, ktoré súd *de facto* náležite neposudzoval. Sťažovateľ rovnako poukázal na skutočnosť, že okresnému súdu nebolo preukázané, že by žalovaný mal so svojimi právnymi zástupcami dohodnutú popri hodinovej odmene aj tarifnú hodnotu v prípade úspechu v spore. Okresný súd v rozhodnutí poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 102/2023 z 2. marca 2023. V uvedenej veci však bola preukázaná dohoda medzi advokátom a jeho klientom o uplatnení tarifnej odmeny, čo však v prerokúvanej veci preukázané nebolo. V napadnutom konaní však súd určil výšku trov konania na základe tarifnej odmeny bez toho, aby právny zástupca žalovaného akokoľvek preukázal dôvodnosť uplatňovanej odmeny.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu o trovách konania. Okresný súd mal podľa názoru sťažovateľa nesprávnou aplikáciou vyhlášky pri výpočte trov konania rozhodnúť svojvoľne a arbitrárne a nedostatočne sa vysporiadať s jeho argumentmi uvedenými v sťažnosti.

6. Ústavný súd pri posudzovaní ústavných sťažností týkajúcich sa rozhodnutí o trovách konania stabilne zastáva názor, že rozhodovanie o trovách konania na všeobecných súdoch prislúcha zásadne týmto súdom, preto ich preskúmava iba celkom výnimočne. Rozhodovanie o trovách by mohlo dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich túto časť konania, napríklad interpretáciou a aplikáciou právnych noriem, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Na druhej strane je rozhodovanie o náhrade trov konania integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997, sťažnosť č. 22410/93).

7. Ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsiacim mimo nej, pričom sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú preskúmané v konaní o ústavnej sťažnosti. Z tohto postavenia mu preto neprislúcha všeobecne posudzovať vecnú správnosť záverov, ku ktorým dospel všeobecný súd pri rozhodovaní o náhrade či výške trov konania. S ohľadom na námietky sťažovateľa musel zaujať stanovisko, či napadnuté uznesenie okresného súdu spĺňa požiadavku ústavnosti (či jeho odôvodnenie má kvalitu naplňujúcu obsah čl. 46 ods. 1 ústavy), rešpektujúc pritom svoj ustálený názor, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s platnými a účinnými hmotnoprávnymi a procesnými normami, nemôžu spôsobiť porušovanie základných ľudských práv.

8. Nosná námietka sťažovateľa spočíva v tom, že okresný súd pri určení výšky trov právneho zastúpenia svojvoľne a arbitrárne aplikoval vyhlášku tým, že právny zástupca žalovaného mal so žalovaným uzatvorenú dohodu o výplate hodinovej odmeny, ktorá bola žalovanému vyplatená. Podľa sťažovateľa mal žalovaný preukázať, že v prípade úspechu v spore má právo vymáhať si okrem tejto odmeny aj tarifnú odmenu, čo v spore preukázané nebolo.

9. Po preskúmaní relevantných častí napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd konštatuje, že nedostatky ústavnoprávnej relevancie vo veci sťažovateľa nezistil. Okresný súd dostatočne a ústavne akceptovateľne v bodoch 16 a 17 napadnutého rozhodnutia ozrejmil, prečo považuje priznanie trov konania podľa advokátskej tarify za zákonné. Nepostupoval pritom svojvoľne, ale v súlade s relevantnou judikatúrou ústavného súdu (uznesenie sp. zn. III. ÚS 102/2023 z 2. marca 2023 a sp. zn. II. ÚS 234/2017 z 2. marca 2023), na ktorú odkázal. Ústavný súd bez potreby opätovného parafrázovania záverov uvedených v týchto rozhodnutiach na nich rovnako odkazuje a zároveň konštatuje, že sťažovateľom predstreté argumenty neboli spôsobilé zvrátiť podstatu napadnutého rozhodnutia. Ústavný súd len pre úplnosť poukazuje aj na nález sp. zn. II. ÚS 453/2013, v ktorom konštatoval, že pre rozhodovanie o náhrade trov konania je zásadne bez významu obsah dohody medzi advokátom a klientom o výške odmeny advokáta či o spôsobe náhrady jeho hotových výdavkov. Ústavný súd nevidel v postupe okresného súdu právny exces, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania, čo je predpokladom pre možnosť ústavného súdu zasiahnuť do rozhodnutia o výške trov konania.

10. Druhá argumentačná línia ústavnej sťažnosti smerovala k spochybňovaniu nároku na náhradu trov konania za niektoré úkony právnej služby, ktorých náhrada bola žalovanému priznaná a ktoré sťažovateľ hodnotí ako neúčelné. Ústavný súd po analýze napadnutého rozhodnutia v kontexte sťažnostných námietok konštatuje, že nezistil žiadny dôvod na záver, že by okresný súd aplikoval relevantné ustanovenia procesného predpisu a podzákonnej normy ústavne nekonformným spôsobom v rozpore s právami vyplývajúcimi z označených článkov ústavy a dohovoru. Okresný súd v bodoch 19 až 26 napadnutého uznesenia ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo jednotlivé namietané úkony právnej služby považoval za účelne vynaložené trovy konania.

11. Pri výdavkoch spojených so zastúpením strany advokátom sa považuje za všeobecne akceptovateľnú ich potreba v súvislosti s vedením sporu. Za účelné a odôvodnené sa bez pochybností považujú výdavky na odmenu advokáta za podania vo veci samej, podania realizované na výzvu súdu a za zastupovanie na pojednávaní (SEDLAČKO, F. In: ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAČOVIČ, M. a kol. *Civilný*

sporový poriadok. Komentár. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2022, s. 991.). Nie je vylúčená však ani ich korekcia súdom, ak by nebolo možné považovať jednotlivé výdavky za nevyhnutné na riadne uplatnenie alebo bránenie práva pred súdom, napr. pri zneužití práva na zastupovanie advokátom. To je však potrebné skúmať v každom prípade osobitne. Okresný súd, aplikujúc uvedené kritérium, špecifikoval dôvody, prečo považoval náhradu za uplatnené úkony v danom prípade za zákonnú. Na tomto závere okresného súdu ústavný súd nepozoruje známky rozporu s rozhodovacou praxou, na ktorý by bolo potrebné reagovať sťažovateľom požadovaným zásahom.

12. Ústavný súd zároveň nie je v pozícii, aby prehodnocoval rozhodnutia všeobecných súdov o účelnosti a hospodárnosti uplatnených či priznaných trov konania. Argumentácia sťažovateľa, ktorá ústavný súd stavia pred takéto rozhodnutie, nemôže byť v princípe úspešná, pretože ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov o výške trov konania. Úloha ústavného súdu je iná, a to identifikovanie extrémnych vybočení v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, nie naprávanie jednotlivých nesprávností.

13. Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd sťažovateľovi primeraným spôsobom vysvetlil podstatu právnej úpravy aplikovanej v jeho veci. Ústavne konformným spôsobom reagoval na všetky podstatné námietky vznesené sťažovateľom v jeho sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, pričom jeho úvahy vyplývajúce z napadnutého uznesenia rešpektovali zákonné limity. Odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu je preto ústavne akceptovateľné. Ústavný súd preto nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia okresného súdu nič, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti, pre ktoré by mohlo byť považované za ústavne nekonformné.

14. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmieta ako zjavne neopodstatnenú

15. Sťažovateľ porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu